



**16 NİSAN ANAYASA
DEĞİŞİKLİĞİ
REFERANDUMU**

**TMMOB ÇALIŞMALARI
BİLGİ NOTU**

MAYIS / 2017

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ



Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

Selânik Cad. No:19/1 Yenişehir 06650 ANKARA

Tel: 0312 418 12 75

Faks: 0312 417 48 24

Web: www.tmmob.org.tr

Tasarım / Baskı: Patika Ağans Mat. Rek. Org. Tic. Ltd. Őti.

Adres: Adakale Sokak 4/B Kızılay/ANKARA

Tel: (312) 431 22 11

16 NİSAN ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ REFERANDUMU

TMMOB ÇALIŞMALARI BİLGİ NOTU

MAYIS / 2017

Referandumun Meclis Süreci

Bilindiği üzere 10 Aralık 2016 tarihinde AKP üyesi 316 milletvekili imzasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 21 maddelik Anayasa değişikliği paketi, Anayasa Komisyonu'ndan 18 madde olarak çıkmıştı. Komisyonun dokuz gün içinde tüm görüşmeleri tamamlayarak oy çokluğu ile kabul ettiği ve Anayasa'nın 58 maddesini değiştiren (bu kapsamda 21 maddesini de yürürlükten kaldıran) torba değişiklik paketinin ne getirip ne götürdüğü halk tarafından tam olarak anlaşılamadan TBMM Genel Kuruluna sunuldu.

"Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi", 21 Ocak 2017 tarihinde TBMM Genel Kurulunda yapılan oylama sonucu yasalaştı. 488 milletvekilinin katıldığı oylamada 339 kabul, 142 ret oyu, 5 boş oy kullanıldı, 2 oy da geçersizdi.

Yasa 12 gün Meclis'te bekletildikten sonra 2 Şubat 2017'de Cumhurbaşkanının onayına sunuldu. Yasa Cumhurbaşkanı tarafından 10 Şubat 2017 tarihinde onaylandı ve 11 Şubat 2017 tarih-29976 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandı. Referandum tarihi olarak da 16 Nisan 2017 tarihi belirlendi.

Referandum Sürecindeki TMMOB Çalışmaları

TMMOB 44. Olağan Genel Kurulunda aldığımız karar gereği, rejim değişimi ve tek adam diktasını amaçlayan "Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi", Birlik organlarımızda TBMM'ye sunulduğu günden itibaren değerlendirildi ve ön çalışmalarımız başladı.

Birliğimiz, Anayasa değişikliği referandumu sürecine ilişkin teklifin ilk aşamasından itibaren etkili bir çalışma yürüttü. Çalışmalar merkezi bir program eşliğinde, ülke çapında Birlik, Odalar, Şubeler, Temsilcilikler, İl/İlçe Koordinasyon Kurulları düzeyinde yürütüldü.



26–29 Mayıs 2016 tarihinde TMMOB 44. Olağan Genel Kurulunda aldığımız "AKP'nin Yeni Anayasa ve Başkanlık Sistemine Hayır" başlıklı kararımız, referandum sürecine ilişkin Birliğimizin çıkış noktasını oluşturdu. "AKP'nin Yeni Anayasası; neoliberalizmin kurumsallaşması, kamu üretimi, kamu girişimciliği, kamusal denetim ve hizmetin

tasfiyesi yanı sıra yasama ve yargının önemli ölçüde budanmış bağımsızlığını tümüyle ortadan kaldıracak ve parlamentoyu, yürütme erkini tek kişi otoritesinin inisiyatifine tabi kılacak, diktatörlüğü kurumsallaştıracak, yeni tipte bir sermaye egemenliği, yeni tipte bir faşizm ve şeriat-hilafet anayasası olacaktır. TMMOB; AKP'nin Yeni Anayasasına ve Başkanlık Sistemine karşı ikirciksiz olarak hayır diyerek, bu sürece karşı emek ve meslek örgütleri ile ortak mücadele hattının oluşturulması için sorumluluk olacaktır." Bu tespitlerde örgütümüze yüklenen görevi, ülkemize karşı onurla taşıdığımız sorumluluk ile üstlenmemiz, Birliğimizin en önemli adımlarından birisi olarak tarihteki yerini aldı.

9 Ocak 2017 tarihinde yaptığımız "TMMOB ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ TEKLİFİNE "HAYIR" DEMEKTEDİR, "HAYIR" DİYECEKTİR" başlıklı açıklamamızda anayasa değişikliğinin muhalif tüm seslerin susturulmaya çalışıldığı Olağanüstü

Hal koşullarında dayatıldığını; paketin hazırlanışının açıklık, şeffaflık, katılımcılık ve sağlıklı tartışma zeminlerinden yoksun olduğunu; Anayasa değişikliği gerçekleşse bile meşruiyeti olmayacağını, yeni toplumsal gerilimlerin kapısını sonuna kadar açacağını; saray iktidarının totaliter bir tarzda kalıcılaştırılmaya çalışıldığını; cumhuriyet ile hesaplaşılması, demokrasi ve laikliğin tasfiye edilmesi, yoğun dinselleştirme, kısaca toplumun yeniden biçimlendirilmesine hizmet eden düzenlemeler eşliğindeki Anayasa değişikliği ile siyasal rejim değişimi/dönüşümünü tamamlayacak yeni bir döneme girildiğini; Cumhurbaşkanına olağanüstü yetkiler veren değişik değişiklik ile 140 yıllık geçmişi bulunan anayasal kazanımların ve parlamenter sistemin olmazsa olmazı olan kuvvetler ayrılığı ilkesinin yerle bir edileceğini, yasama, yürütme ve yargı mekanizmalarının tek kişide toplandığı otoriter-totaliter bir rejime, açık faşizme geçiş sağlanacağını ifade ederek; anayasa değişikliği teklifinin TBMM gündeminden çekilmesini istedik; Birliğimizin Anayasa değişikliğine "HAYIR" dediğini ifade ettik. Bu açıklamamız ile Birliğimizin sürece ilişkin temel görüşleri genel hatları ile ortaya konulmuş oldu.



14 Ocak 2017 tarihinde Diyarbakır'da İl Koordinasyon Kurulumuz ile KHK'lar, ihraçlar ve referandum gündemli bir toplantı ve ardından "ÜLKEMİZ ÜZERİNDEKİ KARANLIĞIN TÜRÜNÜNE HAYIR DİYORUZ!" başlıklı açıklama yapıldı. Toplumsal kutuplaşmayı artıracak ve diktatörlüğü kurumsallaştıracak olan bu Anayasa değişikliği teklifine "HAYIR" dediğimiz, "HAYIR" diyeceğimiz kamuoyu ile paylaşıldı.



17 Ocak 2017 tarihinde teklif üzerine Meclis görüşmeleri sürerken "Milletvekillerine Açık Mektup" gönderildi. Mektup ile anayasa teklifinin, yürütmeye sunduğu olağandışı ve olağanüstü güç ve yetkiler nedeniyle 12 Eylül faşizminin anayasasını bile geride bırakan bir içeriğe sahip olduğu; güçler ayrılığı ilkesini ortadan kaldıran, TBMM'yi işlevsizleştiren, yürütmeyi denetim dışı tutan, yargı bağımsızlığını ortadan kaldıran, Cumhurbaşkanını anayasal düzenin merkezine oturtan teklifin geri çekilmesi, reddedilmesi; halkın genel çıkarları, toplumsal vicdan ve geleceğimiz adına istenildi.

21 Ocak 2017 tarihli TMMOB Yönetim Kurulu toplantısında, aynı gün TBMM'den geçen Anayasa değişikliği teklifine dair

Birlik görüşümüz ve tutumuzu kayıt altına alan Yönetim Kurulu Kararımız alındı.

"Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi TBMM Genel Kurulunda, 339 evet oyu ile kabul edilmiş olup, Cumhurbaşkanı onayı sonrası referanduma sunulacaktır.

Anayasa değişikliği ile mevcut parlamenter sistemde eksikte olsa işleyen kuvvetler ayrılığı ilkesi yerle bir edilecek, yasama, yürütme ve yargı erkleri tek kişide toplanacak, otoriter-totaliter bir rejime geçilecektir. Yasama ve yargı erklerinin zaten önemli ölçüde budanmış bağımsızlığı tümüyle ortadan kaldırılacaktır.

Özgürlükçü ve gelişmiş demokrasilerde kuvvetler ayrılığı ilkesi tartışmasız temel ilkedir. Anayasa ortak bir toplumsal sözleşme metnidir. Hakimler ve Savcılar Kurulu ve Anayasa Mahkemesi üyelerinin neredeyse tamamının siyasi parti başkanı kimliği de olacak tek bir kişi tarafından belirlenmesi asla kabul edilemez.

Tek başına bir kişiye parlamentoyu gereksiz fesih yetkisi verilmesi açık bir diktatörlüktür.

Anayasa değişikliği ile ülkemizde on yıllardır adım adım kurgulanan piyasacı, emek ve doğa düşmanı, laiklik karşıtı düzen korunmak ve kalıcılaştırılmak istenmektedir. Fıllı olarak uygulanan başkanlık ve dikta rejimine yasal statü kazandırılması hedeflenmektedir.

Örgütümüz, toplumsal kutuplaşmayı artıracak ve diktatörlüğü kurumsallaştıracak, ortak bir toplum sözleşmesi metninden uzak, OHAL koşullarında hazırlanan ve 12 Eylül darbe Anayasasından bile daha gerici olan bu Anayasa değişikliği teklifine "HAYIR" demektedir.

TMMOB tüm bileşenleri ile referandum sürecinde de bu değişiklik teklifine "HAYIR" diyecek, bu süreçte üyelerine ve halkına olan sorumluluğu gereği tüm birimlerini harekete geçirerek, ortak mücadele hattının oluşturulması için emek ve meslek örgütleri ile birlikte hareket edecektir."

TMMOB tarihi açısından oldukça önemli olan bu karar ile üzerimize düşen sorumluluğun yerine getirilmesi için Birlik düzeyinde gerekli adım atıldı.

30 Ocak 2017 tarihinde, "Referandum sürecine ilişkin yürütülecek mücadele programı" gündemi ile TMMOB Yönetim Kurulu ve Oda Başkanları Ortak Toplantımız



gerçekleştirildi. Bu toplantıda referandum süreci üzerine kapsamlı bir mücadele programı oluşturuldu.

31 Ocak 2017 tarihinde TMMOB Genel Sekreteri ile Oda Yazman (Sekreter) Üyeler Ortak Toplantısı yapıldı. Bu toplantıda referandum sürecine ilişkin yürütülecek mücadele programının hayata geçirilmesi için gerekli organizasyon yapıldı. Sürecin yürütülmesi için Oda Yazman (Sekreter) Üyeleri ve TMMOB Genel Sekreteri ile bir "Koordinasyon Kurulu" oluşturuldu. Çalışmalar oluşturulan programa bağlı olarak bu kurul tarafından koordine edildi. Koordinasyon Kurulu içerisinde "Koordinasyon Yürütme Kurulu" oluşturuldu. Çalışmalar için Odalardan istenen isimler ile "Görsel Envanter Tasarım Atölyesi ve Sosyal Medya Komisyonu" kuruldu. "TMMOB REFERANDUM PROGRAMI" başlıklı program örgüt ile paylaşılarak hayata geçirilmeye başlandı.



Referandum sürecinde bütün birimlerimiz ile koordineli bir çalışma yapmak için oluşturulan programımız, referandum sandıklarından HAYIR oyunun üstün çıkması temelinde hazırlandı. Programımız;

1) Birlik üyesi 510.559 mühendis, mimar ve şehir plancısının sandığına gitmesi,

2) Sandığa gidecek üyelerimizin HAYIR oyu vermeye davet edilmesi,

3) Ülkeye ve topluma karşı sorumluluğumuz gereği üyelerimizin çalışmalara katılması,

şeklinde üç ayak ve hedef üzerine oturtuldu. Çalışmaların yerel ayaklarının İl/İlçe Koordinasyon Kurullarımız tarafından planlanması ve koordine edilmesi, İKK olmayan illerimizde Oda Şube ve Temsilciliklerimiz ile çalışmaların yürütülmesi planlandı. Çalışmalar, Kamuoyuna Yönelik ve Üyelerimize Yönelik olarak iki başlık halinde tasarlandı.

a) TMMOB Yürütme Kurulu aracılığı ile kentlerde referandum çalışmaları gündemli, genişletilmiş İKK toplantıları yapılması,

b) Çalışmalarda aktif yer alacak yönetici ve üyelerimize yönelik bilgilendirme ve eğitimlerin düzenlenmesi,

c) Üyelerimizin adreslerine görüşlerimizi içeren mektup gönderilmesi,

d) Yöneticilerimiz aracılığı ile üyelerimizin telefonla aranması ve HAYIR oyu vermeye davet edilmesi,

e) Düzenli aralıklarla üyelerimizin e-posta adreslerine hazırlanan metinlerin gönderilmesi,

f) Düzenli aralıklarla üyelerimize cep mesajlarının gönderilmesi,

g) Yöneticilerimizce, üyelerimizin çalıştığı iş yerlerine ziyaretler ve mümkünse iş yeri toplantılarının yapılması,

h) İl ve ilçelerde üyelerimizin katılacağı toplantı, forum vb. buluşmaların gerçekleştirilmesi, bu etkinliklere TMMOB ve Oda Yönetim Kurulu üyelerinin katılımı,

i) Basılı bildiri, broşür vb. malzemelerin üyelere doğrudan ulaştırılması,

j) Üyelerimizin ve kamuoyunun katılımına açık panel, söyleşi, forum vb. etkinliklerin gerçekleştirilmesi,

k) İKK ve şubelerimizce, üyelerimizin çalışmalara doğrudan aktif katılımını sağlamak üzere görüş ve önerilerin alınacağı, programın yerel düzlemde zenginleştirileceği "üye forumlarının" gerçekleştirilmesi,

l) Odaların çıkardıkları bülten ve dergilerin kapaklarında HAYIR çağrısının bulunması, içerisinde HAYIR'a davet ve bilgilendirme yazılarının yer alması,

m) Şubelerin düzenlediği eğitim, seminer vb. etkinliklerin açılış-giriş bölümlerinde yöneticilerimiz tarafından bilgilendirme konuşmalarının yapılması,

n) Oda, Şube ve Temsilcilik mekânlarımızın kapılarına HAYIR içerikli afiş vb. asılması,

o) Binalarımıza HAYIR içerikli pankartların asılması,

p) Web sayfalarımızın açılışlarına HAYIR içerikli sayfaların yapılması,

q) Web sitelerimizin görünür yerlerine merkezi olarak tasarlanan HAYIR içerikli görsellerin sabitlenmesi ve bu görsellerin belirli zaman aralıklarında yeni görseller ile değiştirilmesi,

r) Üyelerimizin çalışmalara nasıl katkıda bulunacaklarının sorulacağı e-postaların gönderilmesi ve gelen cevapların çalışma birimleri ile paylaşılması,

s) Öğrenci komisyonu/kollarında yer alan öğrencilerimiz ile birlikte öğrenci meslektaş adaylarımıza özel program hazırlanması, öğrenci üyelere yönelik mektup hazırlanması ve bu mektubun dağıtılması,

gibi çalışmalar programda yer aldı.

2 Şubat 2017 tarihinde, Odalarımızın, "TMMOB'YE BAĞLI ODALAR ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİNE "HAYIR" DEMEKTEDİR,

BAŞARABİLİRİZ, KARANLIĞA GİDİŞİ DURDURABİLİRİZ" başlıklı ortak açıklaması yapıldı. 23 Odamızın imza attığı bu açıklama ile Birlik düzeyinde alınmış olan karara örgütümüzün tüm birimlerinin sahip çıktığı gösterildi. Mühendis, mimar ve şehir plancılarının aydınlık geleceğimiz için üzerine düşen sorumluluğu yerine getireceği kamuoyuna ifade edildi.

3 Şubat 2017 TMMOB Yürütme Kurulu üyeleri, Ankara İl Koordinasyon Kurulu ile ortak bir toplantı yaparak, referandum programı çerçevesinde Ankara'da yapılacak çalışmaları değerlendirdi.

4 Şubat 2017 TMMOB Yürütme Kurulu üyeleri, İstanbul İl Koordinasyon Kurulu ile ortak bir toplantı gerçekleştirdi. Burada yapılan "Hayır! Mücadele Edeceğiz Başaracağız!" başlıklı açıklama, değişiklik teklifi ile toplumun ikiye ayrılmasına ve gerilimin artırılmasına karşı durmaksızın mücadele edeceğimiz kamuoyu ile paylaşıldı.



9 Şubat 2017 tarihinde DİSK, KESK, TMMOB ve TB olarak bir basın toplantısı düzenlendi ve "TEK ADAM REJİMİNE, DİKTA ANAYASASINA HAYIR" başlıklı açıklama kamuoyu ile paylaşıldı.

11 Şubat 2017 tarihinde TMMOB II. Danışma Kurulu, referandum mücadele programı gündemi ile toplandı. 546 kişinin katıldığı TMMOB II. Danışma Kurulu, TMMOB'nin örgütlü gücünün iradesinin Hayır yönünde olduğunun kayıt altına alındığı; TMMOB Referandum Programının tamamlandığı ve kesinleştiği bir toplantı oldu. Danışma Kurulu sırasında düzenlenen basın toplantısında yapılan "Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları, TMMOB HAYIR Diyor" başlıklı açıklamamız ile Anayasa değişikliğine ilişkin görüşlerimiz ve hazırladığımız mücadele programı kamuoyu ile paylaşıldı.



44. Dönem II. Danışma Kurulu, TMMOB tarihindeki önemli toplantılardan birisi olarak kayda geçti. Örgüt iradesinin ülkenin geleceği konusunda tek vücut olması ve örgütümüz üzerindeki baskılara rağmen cesur bir adım

atılması ile yürütülen çalışmalara yeni bir ivme ve kararlılık kazandırılmış oldu.

18 Şubat 2017 tarihinde TMMOB Yürütme Kurulu ile Bursa İl Koordinasyon Kurulu ve Odaların Bursa yöneticilerinin katıldığı "referandum çalışmaları" gündemli toplantı sonunda "Cumhuriyet, Demokrasi, Laiklik İçin, Ülkemiz, Halkımız ve Meslek Alanlarımızı Savunmak İçin "Hayır" Diyoruz!" başlıklı açıklama yapıldı.



25 Şubat 2017 tarihinde TMMOB Yürütme Kurulu ile İzmir İl Koordinasyon Kurulu, Odaların İzmir yöneticileri ve üyeleri ile referandum çalışmaları gündemli toplantı yapıldı. Toplantının ardından "Ülkemizi, Halkımızı, Mesleklerimizi ve



Meslek Alanlarımızı Savunmak İçin Demokrasiyi, Cumhuriyeti ve Laikliği Savunmak İçin HAYIR Diyoruz!" başlıklı açıklama yapıldı.

3 Mart 2017 tarihinde İş Cinayetlerine Karşı Mücadele günü dolayısı ile birçok kentte TMMOB olarak ya da emek meslek örgütleri ile birlikte panel, söyleşi, eylem, basın toplantısı vb. etkinlikler gerçekleştirildi. Referandum sürecine denk geldiği için 3 Mart'ta "İŞ CİNAYETLERİNE, İŞÇİ KATLIAMLARINA VE TEK ADAM REJİMİNE HAYIR DİYORUZ!" başlıklı, referandum değişikliği ile ilişkilendirilmiş açıklamalar yapıldı.

8 Mart 2017 tarihinde Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü ile referandum sürecini ilişkilendiren "BİZİM OLANIN BİZDEN ALINMASINA HAYIR!" başlıklı açıklamamız yapıldı.

16 Mart 2017 tarihinde TMMOB Yürütme Kurulu ve Edirne İl Koordinasyon Kurulu ile birlikte yapılan toplantı sonunda "AYDINLIK BİR GELECEK İÇİN HAYIR'I BÜYÜTELİM" çağrısı yapıldı.



18 Mart 2017 tarihinde TMMOB Yürütme Kurulu, Eskişehir İl Koordinasyon Kurulu, Şube Yönetim Kurulları ve Şube başkanları ile birlikte ESKİŞEHİR'DEN "ÜLKEMİZİN GELECEĞİ İÇİN HAYIR'I BÜYÜTELİM!" çağrısı yapıldı.



18 Mart 2017 tarihinde gerçekleşen TMMOB Kadın Sempozyumu'nda, "ADLARIYLA ZİHNİMİZE, YÜZLERİYLE



KALBİMİZE KAZINMIŞ KIZ KARDEŞLERİMİZ İÇİN "HAYIR" DİYORDUK "HAYIR" DİYORUZ!" başlıklı basın açıklaması yapıldı.

Referandum sürecine denk gelen bütün TMMOB etkinlikleri Hayır çalışmaları ile ilişkilendirildi.

22 Mart 2017 tarihinde Birlik binamız önünde Bakanlıklar aracılığı ile organize edilen provokatif bir eylem gerçekleştirildi. Bazı Bakanlıklarda, TMMOB önünde bir eylem ve yoklama yapılacağı, herkesin bu organizasyona katılma zorunluluğu bulunduğu şeklinde duyurularla birlikte bizzat TEİAŞ'ın resmi plakalı araçları ile kurum çalışanları Birlik binamız önüne getirildi. Aralarında mühendis, mimar ve şehir plancısı olmayan kişilere bazı AKP milletvekilleri de eşlik etti.



TMMOB'nin Anayasa değişikliği referandumu konusunda almış olduğu Hayır kararını protesto bahanesi ile düzenlenen organizasyona Birliğimizin önünde toplanan meslektaşlarımızın demokratik tepkisi ile yanıt verildi.

TMMOB tarafından herhangi bir çağrı yapılmamış olmasına rağmen provokasyon yapılacağı duyumu üzerine örgütüne sahip çıkmaya gelen mühendis, mimar ve şehir plancıları, Birlik binamız önünde toplandı ve aldıkları talimatla hareket eden grubun gerçekleştirmek istediği provokasyona izin verilmedi.

DİSK, KESK, TTB Ankara bileşenleri ve ASMMO da ortak bir açıklama yaparak TMMOB'nin yanında olduklarını ifade ettiler. Ayrıca birçok İl/İlçe Koordinasyon Kurulu da provokasyonu kınayan açıklamalar yaparak baskılara boyun eğmeyeceğimiz ve Hayır demeye devam edeceğimizi vurguladı.



25 Mart 2017 tarihinde TMMOB Yürütme Kurulu, Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu ve Odaların Kocaeli Yönetim Kurulları ile birlikte Anayasa Değişikliği Referandumu gündemi ile bir bilgilendirme toplantısı yapıldı. Toplantı öncesi "Referandumda HAYIR Diyoruz!" başlıklı bir basın açıklaması gerçekleştirildi.



30 Mart 2017 tarihinde yaptığımız "EVET'E SERBEST TMMOB'YE YASAK!" başlıklı açıklama ile TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulunun referandum içerikli çalışmasının yasaklanması protesto edildi. Aynı açıklamada, Ankara Valiliğinin internet sitesinde yaptığı bir açıklama ile Birliğimizi hedef göstermesi ve ardından yandaş medya



ve sosyal medyada yürütülen linç kampanyasına ilişkin açıklamada bulunuldu.

02 Nisan 2017 tarihinde TMMOB Yürütme Kurulu, TMMOB Zonguldak İl Koordinasyon Kurulu ile birlikte bir toplantı gerçekleştirdi. Toplantıdan önce "Demokrasi İçin Hayır Diyoruz" başlıklı açıklama yapıldı.

05 Nisan 2017 tarihinde TMMOB Kırklareli İl Koordinasyon Kurulu, Anayasa Değişikliği Referandumu sürecine ilişkin olarak "TMMOB Geleceğimizi Tartışıyor" başlıklı bir panel düzenledi. TMMOB Yürütme Kurulu'nun da katıldığı etkinliğe, bazı Oda Merkez ve Şube başkanları da katıldı. Etkinliğin ardından "DEMOKRASI İÇİN HAYIR DİYORUZ" başlıklı basın açıklaması yapıldı.

07 Nisan 2017 tarihinde, TMMOB Kamuda Çalışan Mühendis Mimar Şehir Plancıları Özlük Hakları Komisyonu'nun hazırlamış olduğu, "KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI NEDEN HAYIR DİYOR" başlıklı metin yayımlandı.

15 Nisan 2017 tarihinde TMMOB Yürütme Kurulu ile Denizli İl Koordinasyon Kurulu referandum gündemli ortak toplantı düzenledi.

Referandum süreci boyunca Hayır diyen tüm toplum kesimlerine olduğu gibi Birliğimize de çeşitli düzeylerde baskılar uygulandı. Bildiri dağıtımlarımız, stantlarımız yasaklandı, pankartlarımız toplatıldı. Ankara, Bursa, Denizli, Muğla, Samsun gibi kentlerde TMMOB referandum

çalışmaları, il-ilçe seçim kurulları veya Valilik kararları ile yasaklandı. Mersin'de İlçe Seçim Kurulu, AKP'li üyenin şikayeti üzerine şube binalarımızdaki pankartların kaldırılması kararı aldı.

Ankara Valiliğinin stant başvurumuzu ve referandum çalışmalarımızı yasaklayan kararının ardından, Yüksek Seçim Kurulu'na bu kararın iptal edilmesi için başvuruda bulunuldu. Valiliğin işlemleri ayrıca dava edildi.

Yukarıda belirtildiği üzere, **14 Ocak'ta** Diyarbakır, **3 Şubat'ta** Ankara, **5 Şubat'ta** İstanbul, **18 Şubat'ta** Bursa, **25 Şubat'ta** İzmir, **3 Mart'ta** Adana, **16 Mart'ta** Edirne, **18 Mart'ta** Eskişehir, **25 Mart'ta** Kocaeli, **2 Nisan'da** Zonguldak, **3 Nisan'da** Kırklareli, **15 Nisan'da** Denizli'de İl/İlçe Koordinasyon Kurulları, Şube ve Temsilcilik Yönetim Kurulları ve çalışanlarımızın katıldığı toplantılar gerçekleştirildi.

Referandum sürecine ilişkin yürüteceğimiz çalışmalar üzerine görüş alış verişini yapmak ve programın hayata geçirilmesi için birçok toplantı organize edildi. Toplantılarımızın ardından Anayasa değişikliğine ilişkin güncel konuların değerlendirmesini içeren, Birlik görüşlerimizin ifade edildiği ve üyelerimiz ile halkımızın Hayır oyu vermeye davet edildiği basın toplantıları gerçekleştirildi. Bu açıklamalar ile TMMOB'nin görüşleri yerel basında geniş biçimde yer aldı.

İllerimizde organize edilen toplantılara TMMOB Yürütme Kurulu üyeleri, TMMOB Genel Sekreteri, Oda Başkanları ve Oda Yönetim Kurulu Üyeleri eşlik etti. Çalışmalar, il/ilçe

Koordinasyon Kurulu bileşenleri, Şube ve Temsilcilik Yönetim Kurulu üyeleri ile çalışanlarımızın katıldığı toplantılarda referandum sürecine ilişkin yürütülen tartışmalar ile örgüt içi demokrasimiz işletilerek Birlik bütününde kolektif bir anlayışla yürütüldü. İllerde gerçekleşen toplantıların ardından, görüşlerimizin üyelerimiz ve kamuoyu üzerinde etkili olduğunu ve yerel çalışmaların ivme kazandığını gözlemledik.

Birlik düzeyinde yapılan açıklama ve basın toplantılarına, Odalarımızın, İKK'larımızın yaptığı açıklamalar eşlik etti. Bu açıklamalar üyelerimiz nezdinde etkili bir çalışma yürütülmesinde oldukça etkili oldu. Odalar-şubeler düzeyinde yürütülen çalışmalar Birlik ve İKK düzeyinde yaptığımız çalışmalar için temel oluşturdu.

Program kapsamında çalışmalarını organize etmek ve gerekli dokümanları hazırlamak üzere oluşturulan "Koordinasyon Kurulu, Koordinasyon Yürütme Kurulu, Envanter Tasarım Atölyesi ve Sosyal Medya Komisyonu" çok sayıda toplantı düzenleyerek çalışmalarını sürdürdü. Çalışmalar sonucu; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Üzerine TMMOB Görüşü, Üyelere Mektup, Öğrenci Üyelere Mektup, Neyi Oylayacağız bildirisi, "Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Anayasa Değişikliği Referandumunda Hayır Diyor" başlıklı 12 sayfalık broşür, "Ülkemiz, Halkımız, Mesleğimiz ve Meslek Alanlarımız için Hayır" başlıklı 24 sayfalık broşür, "Cumhuriyet, Demokrasi ve Laiklik için Hayır" ve "Ülkemiz, Halkımız, Mesleğimiz ve Meslek Alanlarımız için Hayır" sloganlarının bulunduğu 2 ayrı afiş, 7 ayrı sloganın yazılı olduğu sticker metinleri üretildi, görsel tasarımları yapıldı.

Çalışma bilgileri, açıklama, haber, doküman vb. içerik ile hazırlanmış Hayır temalı ayrı bir web sayfası yapıldı.

Posta-kargo yolu ile 400.000'in üzerinde üyemize Birlik Başkanı imzası ile "Üyelere Mektup" gönderildi. Öğrenci Üyelere Mektup, fakültelerde öğrenci komisyonlarımız aracılığı ile elden dağıtıldı. Broşür, bildiri, afiş ve sticker dokümanları ihtiyaca göre basıldı, dağıtıldı. İKK ve şubelerimiz düzeyinde İstanbul, Ankara, Diyarbakır, Batman, Kocaeli gibi birçok kentimizde Anayasa değişikliği konulu paneller düzenlendi. Programda sıralanan çalışmaların büyük bölümü özellikle büyük kentlerimizde hayata geçirildi. Küçük şehir, ilçe vb. yerlerde Hayır etkinlikleri üzerindeki baskı yoğunluğu nedeni ile çalışmalar sınırlı düzeyde gerçekleşti.

Ankara Kızılay'da iki hafta süreli kurulan stantta Hayır içerikli bildirilerin yaygın dağıtımını yapıldı. TMMOB üye ve yöneticileri stant çalışmasına aktif bir şekilde katıldı. İstanbul'da ilçelerde halka yönelik yaygın bildiri dağıtımları gerçekleştirildi. Neyi Oylayacağız bildirileri, özellikle büyük kentlerde yasaklama ve engellemelere rağmen dağıtıldı. Sosyal medya, etkili biçimde kullanıldı. Örneğin Facebook'ta, Üyelerimize Mektup paylaşımının bir tanesi bir milyonun üzerinde kullanıcıya, Öğrenci Üyelerimize Mektup paylaşımının bir tanesi beş yüz bin kullanıcıya, Neyi Oylayacağız paylaşımının bir tanesi üç yüz bin kullanıcıya ulaştı. İnternet sitesindeki haberlerin toplam görüntülenmesi beş milyonun üzerine çıktı. Twitter hesabımızdaki görüntülenme sayısı da beş milyonun üzerinde oldu.

Üyelerimize gönderdiğimiz mektubumuz üzerinden Birliğimize yönelik karalama kampanyaları yapıldı. Ankara, Bursa ve Gaziantep'te Birlik Yönetim Kurulumuza yönelik suç duyurularında bulunuldu. İktidar destekli "Mimar Mühendis Grubu", bu suç duyurularının ardından Birliğimize yaptırım uygulanmasını isteyen basın açıklamaları yaptı.

Özetle, referandum sürecinde Birliğimiz, üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmek için büyük bir çaba gösterdi. Birliğimize yönelen saldırılar ve Hayır diyen kesimler üzerinde kurulan iktidar baskısına rağmen geri çekilmeyen kararlı bir tutum sergilendi. Birliğimizin en üst kurullarından alt birimlerimize ve üyelerimize kadar uzanan sorumluluk düzeyi, kamuoyu tarafından takdirle karşılandı. Yürütülen çalışmalarımız emek ve meslek örgütleri ile toplumun geniş kesimlerine ulaştırıldı.

Referandum günü üyelerimizin sandığa gitmesi, Hayır oyu vermesi ve sandık güvenliğinin sağlanması için sandıklara sahip çıkılması yönünde yoğun çaba sarf edildi.

Referandum Sonrası

Referandum, bağımsız gözlemcilerin raporlarına yansıyan ve siyasi partiler tarafından tespit edilen birçok usulsüzlük ve hile ile tamamlandı. Bu usulsüzlüklerin en büyüğü YSK tarafından mühürsüz oy pusulalarının kabulü için verilen karar oldu. Böylece milyonlarca geçersiz oyun geçerli sayılması ile referanduma büyük bir şaibe bulaştırıldı.

17 Nisan 2017 tarihinde yaptığımız "ANAYASA

DEĞİŞİKLİĞİNİN ÜLKEMİZE İSTIKRAR GETİRMEYECEĞİ DAHA İLK GÜNDEN GÖRÜLMÜŞTÜR, HAYIR TÜRKİYE HALKININ VİCDANINDA KAZANMIŞTIR" başlıklı açıklamamız ile referandum sonuçlarını değerlendiren görüşlerimiz kamuoyu ile paylaşıldı. Aynı zamanda bir değerlendirme niteliği taşıyan açıklamada şunları söyledik:

"Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, referandum sürecini ve yapılmak istenen değişiklikleri başından itibaren bütün yönleriyle değerlendirmiş; yaptığı açıklamalar ve yayımladığı dokümanlarla meslektaşlarını ve halkı bilgilendirmeye çalışmıştır.

En özlu bir şekilde ifade edersek TMMOB; Cumhuriyeti, demokrasiyi, laikliği, 150 yıllık geğmişı bulunan Anayasal kazanım ve birikimlerimizi savunmuştur.

TMMOB Anayasa ve hukukun üstünlüğünü, yasama-yürütme-yargı kuvvetlerinin ayrılığını, yargı bağımsızlığını, yasama ve yargının yürütme üzerindeki denge, fren ve denetleme mekanizmalarını, temel insan hak ve özgürlüklerini, kamusal, toplumsal yarar doğrultusunda hizmet ve denetim sunan meslek kuruluşlarının özerkliğini, hayatın her alanına dokunan meslek alanlarımızın kamu ve halk yararı doğrultusundaki işlevlerini savunmuştur.

TMMOB Anayasa değişikliği sürecinin başından beri, toplumun bu değişikliklerin kapsamı üzerine sağlıklı bilgi edinemediğini; barolar, anayasa hukukçuları, üniversiteler, özerk meslek kuruluşları, demokratik kitle örgütleri ve halktan hiç görüş alınmadığına ve Meclis'te

oylanmasının Meclis İç Tüzüğü ve Anayasa'da belirtilen gizli oy kuralının ihlal edildiğine dikkat çekmiştir.

TMMOB değişikliğin, Anayasaların en temel özelliği olan, iktidar yetkilerinin sınırlandırılması normundan ve rejim değişimini içeren anayasaların yapım organ ı olan Kurucu bir Meclis'ten yoksun olduğunu vurgulamıştır.

TMMOB, partili Cumhurbaşkanı'nın belirlediği kişilerin milletvekili olacağı, partili Cumhurbaşkanı'nın meclisi feshetme, bütçe hazırlama, kararname çıkarma, HSK ve AYM üyelerini, büyükelçileri, tüm üst düzey kamu yöneticilerini atama, milli güvenlik politikalarını belirleme yetkisi tanıyan değişikliklerin "tek adam" diktası olacağına dikkat çekmiş ve bu yönelimin her yönüyle demokrasiye aykırı olduğunu, toplumda gerilim ve kutuplaşmalara yol açacağını vurgulamıştır.

TMMOB değişikliğin, 15 Temmuz darbe girişimi üzerine ilan edilen ancak demokratik toplumsal muhalefet üzerinde baskı ve sindirme politikalarının uygulama aracına dönüşen OHAL ve OHAL KHK'leri ve medyanın tamamen iktidarın hizmetinde olduğu koşullarda referanduma sunulmasının yanlışlığına işaret etmiştir.

TMMOB iktidar olanaklarının sonuna kadar kullanılacağı bir halk oylamasının, hiçbir şekilde demokratik koşullarda yapılmış bir oylama hüviyeti kazanmayacağını belirtmiştir.

TMMOB bu koşullarda yapılacak ve eleştirilen içerikteki bir Anayasa değişikliğinin, yüzde 92 evet oyu ile yürürlüğe giren 1982 Anayasası gibi meşruiyetten yoksun olacağına

da işaret etmiştir.

Nihayetinde bu referanduma birçok usulsüzlük ve adaletsizlik de damgasını vurmuştur. Yüksek Seçim Kurulu'nun, mühürsüz oy zarflarının iptaline yönelik Seçim Kanunu'na 2010 yılında getirilen bir hükmü ve aynı yöndeki genelgesini iktidar partisinin istemi üzerine uygulamaması 2,5 milyon oy üzerinde şaibe yaratmıştır. Basında yer alan, yurttaşların ve siyasi partilerin dile getirdiği birçok usulsüzlük ve itiraz ile evet cephesinin oylarındaki belirgin düşüş, oylamanın başa baş şeklindeki sonucu üzerinde haklı kuşkular oluşturmuştur.

Tartışmalı sonucun daha şimdiden istikrarsızlık, adaletsizlik ve hukuk dışı keyfi uygulamalara yol açtığı açıklıkla görülebilmektedir.

Halkın hayırlarının resmi sonucu aşan boyutları olduğu tarihsel bir gerçekliktir.

İlan edilen geçici sonuçlara göre bile, halkın en az yarısının hayır oyu verdiği, 30 büyükşehirin 17'sinde hayır oylarının farkla önde olduğu, ülkemizin en büyük bütün şehirlerinin hayır dediği gözetildiğinde, bu sonuçlar kesinleşse bile bu Anayasa değişikliğinin meşruiyeti sağlanmış olmayacaktır.

Evet cephesinin düşüşe geçen oylarıyla ve tartışmalı başa baş bir sonuç ile rejim/sistem değişimi asla doğru değildir. Zira Anayasalar, bir şekilde toplumsal ve siyasal mutabakatı, tartışmasız bir halk çoğunluğunu, tartışmasız

bir tarihsel meşruiyeti gerektirir. Ancak bu değişikliğin kesinleşmesi halinde, yarılma ile sonuçlanan referandum, ülkemize sanıldığından daha fazla güç kaybettirecektir.

Siyaset ve Anayasal düzenin, "atı alan Üsküdar"ı geçmiştir" gibi söz ve yaklaşımlarla düzenlenemeyeceği, kalıcı olanın Anayasal mücadeleler tarihi, demokrasi mücadeleleri tarihi olduğu bilinmelidir.

Bütün olumsuzluklara karşın bu referandum süreci, ülkemizde demokratik duyarlılıkların geliştiğini, toplumun en az yarısının mevcut gidişe hayır dediğini, özgür, yaksız, baskısız, adil ve demokratik koşullarda bir seçim yapılabilse hayır'ın kazanacağını göstermiştir.

Şimdi görevimiz, ülkemizin felakete sürüklenmesinin önünü alacak bu demokratik duyarlılıkların daha da gelişmesi ve giderek ülkemizin geleceğini belirleyecek düzeye gelmesi için çalışmaktır.

Anayasa değişikliği halk oylaması sürecinde seferber olan örgütümüzün bütün birimlerine ve demokrasiyi kazanmak için emek ve düşüncesini ortaya koyan halkımıza çok teşekkür ediyoruz.

Mühendis, mimar ve şehir plancıları; çocuklarımız, torunlarımız, aydınlık olmasını istediğimiz geleceğimiz için üzerine düşen sorumluluğu bundan sonra da yerine getirecek; mesleki demokratik mevzilerini koruma ve güçlendirmek için; Cumhuriyetin, demokrasinin, laikliğin,

barışın, eşitlik ve özgürlüğün ülkemizde özgürce serpillip gelişebilmesi için ellerinden gelen her şeyi yapacaktır.

Yaşasın TMMOB örgütülüğü!

Yaşasın halkımızın demokrasi mücadelesi!"

Yaptığımız bu değerlendirmede referandumun şaibeli sonuçları ile Anayasa değişikliğinin gerçekleştirilmesinde ısrar edilmesinin yeni krizlere kapı açacağı ifade edildi.

TMMOB olarak aldığımız kararlar, yaptığımız çalışmalar ve tavrimiz konusunda örgütümüzün bütünü teşekkürü hak etmiştir. Muhafif kimlikleri dolayısı ile insanların işlerinden atıldığı, cezaevlerine doldurulduğu bir ülkede mühendis, mimar ve şehir plancılarının örgütlü gücü olan TMMOB ve kadroları, ikirciksiz, cesur, tarihi bir tavır ortaya koymuştur.

Ortaya koyduğumuz tavır sahihsiz kalmamış, gerek üyelerimiz gerekse çeşitli toplum kesimleri Birliğimizin duruşunu takdir etmiş ve yanında durmuştur. TMMOB'nin direngen onurlu tarihine yakışır tarihi tavırlar sergilenmiştir. Ülkemizin karanlığa teslim edilmeyeceği ve boyun eğmeyeceğimiz bir kez daha gösterilmiştir.

NOT: TMMOB çalışmalarının bir kısmı ile sürece ilişkin önemli açıklama ve metinlerimizin bazıları bu bilgi notunda yer almıştır.

TMMOB ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ TEKLİFİNE “HAYIR” DEMEKTEDİR, “HAYIR” DİYECEKTİR

9 Ocak 2017

Geride bıraktığımız 2016 terör saldırılarının ve acının yılı oldu. Şiddetini gün geçtikçe artıran terör ülke geneline yayılarak doğrudan halkı da hedef aldı, yaşam alanlarımız daraldı, toplum olarak adeta nefes alamaz hale geldik. Yaşanan her katliamdan sonra sorumluların donuk yüz ifadeleriyle yaptıkları tekdüze açıklamalar, sayılara indirgenen ölümler, ertesi gün unutulmuş yaralılar, getirilen yayın yasakları karamsarlığı derinleştirdi ve giderek tüm toplum umutsuzluk girdabının içine çekildi.

Bu kaotik ortamı kızıştıran, 15 Temmuz darbe girişiminin ardından ilan edilen, ancak tarihe, basın-yayın organlarının kapatıldığı, muhalif gazetecilerin gözaltına alındığı, tutuklandığı, kamu çalışanlarının, akademisyenlerin görevlerinden alındığı, KHK'larla işten atıldığı, derneklerin kapatıldığı, kısacası muhalif tüm seslerin susturulmaya çalışıldığı bir istibdat (baskı) dönemi olarak geçen Olağanüstü Hal koşullarında önümüze bir anayasa değişikliği paketi dayatıldı.

10 Aralık 2016 tarihinde AKP üyesi 316 milletvekili imzasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, 21 maddelik Anayasa değişikliği paketi, Anayasa Komisyonu'ndan 18 madde olarak çıkmıştır. Komisyonun dokuz gün içinde tüm görüşmeleri tamamlayarak oy çoğunluğu ile kabul ettiği, Anayasa'nın 58 maddesini değiştiren, 21 maddesini de yürürlükten kaldıran bu torba değişiklik paketi, kamuoyu daha ne getirip ne

götürdüğünü tam olarak anlayamadan, yeterince bilgileneden TBMM Genel Kurulu'na sunulmuştur.

12 Eylül faşizminin Danışma Meclisi bile TMMOB dahil çeşitli kesimlerin rapor ve görüşlerini değerlendirmeye almış ama bu kez çoğunluğu iktidar milletvekillerinden oluşan Anayasa Komisyonu'nun canlı yayına bile açılmayan görüşmeleri yeterli görülmüştür.

Oysa Anayasa, sadece devletin örgütlenme biçimini değil aynı zamanda bütün yurttaşların temel hak ve özgürlüklerini hukuki güvence altına alan toplumsal içerikli bir metindir. Dolayısıyla Anayasa değişikliği iktidarın oy çoğunluğuna dayalı basit bir usul işlemi değildir. Demokratik bir anayasa üzerinde, ancak toplumun tüm kesimlerince özgür koşullarda tartışılarak uzlaşılabilir. Bu nedenle hazırlanışı ve değiştirilmesinde açıklık, şeffaflık, katılımçılık ve sağlıklı tartışma zeminleri yaratılması esastır, ancak önümüzdeki değişiklik teklifi bu özelliklerden yoksundur.

Demokratik ülkelerde herhangi bir yasa değişikliğinde bile üniversitelerin, aydınların, demokratik kitle örgütlerinin, meslek kuruluşlarının ve sendikaların görüşleri alınır. Yani konu çoğunluk iradesine indirgenemez. Ülkemizde ise demokrasi seçimlerde oy verme ve TBMM'de temsil edilen siyasal partilerin tartışmasına indirgenmiştir. Anayasa değişikliği çalışmaları, gerçekte, parlamentoda grubu bulunan iki siyasi parti ile sınırlı kalmıştır. Söz konusu Anayasa değişikliği gerçekleşse bile meşruiyeti tartışma konusu olacak ve yeni toplumsal gerilimlerin kapısını sonuna kadar açacaktır.

Unutulmamalıdır ki, 1982 Anayasası yüzde 92 oranında oy almasına karşın meşruiyet kazanamamıştır. Üstelik temel hak ve özgürlükler halka oylatılarak yok edilmiş, çoğunluk oyu yani "milli irade" yönünden hiçbir sorunu olmasına karşın meşruiyeti hep tartışılmıştır. Tarih göstermiştir ki, "çoğunluk oyu" demokrasilerde tek referans olamaz, olduğunda da onu adı ve içeriği artık demokrasi değildir. Bu Anayasa değişikliği saray iktidarının totaliter bir tarzda kalıcı kılınmasına hizmet edecektir.

12 Eylül Anayasası kuvvetler ayrılığı ilkesini yürütme lehine bükmüş iken, siyasal iktidara bu güçlü yürütme yetkisi dahi az gelmiş olmalı ki, tüm erkleri tek kişide toplamak istemektedir. Görünen odur ki, cumhuriyet ile hesaplaşılması, demokrasi ve laikliğin tasfiye edilmesi, yoğun dinselleştirme, kısaca toplumun yeniden biçimlendirilmesine hizmet eden düzenlemeler eşliğindeki Anayasa değişikliği ile siyasal rejim değişimi/dönüşümünü tamamlayacak yeni bir dönemece girilmiştir.

Anayasa değişikliği, kamuoyunda bilindiği üzere Cumhurbaşkanı olağanüstü yetkiler öngörmektedir. Ülkemizde yaklaşık 140 yıllık geçmişte bulunan parlamenter sistemin olmazsa olmazı olan kuvvetler ayrılığı ilkesinin yerle bir edileceği, yasama, yürütme ve yargı mekanizmalarının tek kişide toplandığı otoriter-totaliter bir rejime, açık faşizme geçiş söz konusudur.

Halkın temel hak ve özgürlüklerini güvenceye almayan, sosyal hukuk devleti normlarından, hukukun üstünlüğünden ve kuvvetler ayrılığından yoksun,

toplumsal, politik örgütlenmelerin hazırlanmasında öncü bir rol üstlenmediği, demokratik koşullarda özgürce tartışılmayan hiçbir anayasa değişikliği girişimi Türkiye'de demokrasinin de "istikrarın" da önünü açamaz. Bu değişikliğin gerçekleşmesi durumunda demokrasinin biçimsel unsurları da yok edilecek, toplum daha büyük yarımalar yaşayacaktır. Bu gerçeklerden hareketle, anayasa değişikliği teklifi TBMM gündeminden çekilmelidir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, aradı ardına yaşadığımız katliamlarda genç, yaşlı, çocuk, kadın, sivil, asker, polis binlerce insanımız can verirken, binlerce insanımız yaralanırken; basın yayın organları üzerinde tek el oluşturulmuşken, muhalif kesimler baskı ve şiddetle sindirilmeye çalışılırken, toplumsal kutuplaşmayı artıracak olan Anayasa değişikliği teklifine "HAYIR" demektedir, "HAYIR" diyecektir.

26–29 Mayıs 2016 tarihlerinde yapılan 44. TMMOB Olağan Genel Kurulu Sonuç Bildirisinde belirtildiği üzere, "*Mesleki ve toplumsal sorumluluklarını bir bütün olarak gören TMMOB, önümüzdeki çalışma döneminde de, ülkemizi, halkımızı, Birliğimizi, neoliberal ve siyasal İslamcı bir tarzda, kökten bir şekilde dönüştürmeyi amaçlayan "yeni anayasa" ve "başkanlık sistemi"nin karşısında olacak; cumhuriyeti, demokrasiyi, laikliği, barışı, emeği, eşitliği, özgürlüğü, adaleti bir bütün olarak kazanmak için mücadele edecektir.*"

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB'YE BAĞLI ODALAR ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİNE "HAYIR" DEMEKTEDİR BAŞARABİLİRİZ, KARANLIĞA GİDİŞİ DURDURABİLİRİZ!

03.02.2017

Blindiği üzere ülkemiz, siyasal sistem ve rejimi köklü bir şekilde değiştirecek bir anayasa referandumu sürecine girmiştir. Ancak mevcut Anayasanın 58 maddesini değiştiren ve 21 maddesini de yürürlükten kaldıran Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, yasama şekli, usulü, tekniği ve içeriği açısından birçok temel sorun ve yanlış barındırmaktadır.

- Toplumun kapsamı hakkında sağlıklı bir bilgi dahi edinemediği, demokratik ortamlarda özgürce tartışılmadan; barolar, anayasa hukukçuları, üniversiteler, özerk meslek kuruluşları, demokratik kitle örgütleri ve halktan hiç görüş alınmaksızın hazırlanan kanun teklifi, hızla TBMM Genel Kuruluna sunulmuş ve hızla kabul edilmiştir.
- Kanun teklifinin oylamasında Meclis İç Tüzüğü'nün bir gereği olan gizli oy esaslı ihlal edilmiştir. Kanun teklifi yalnızca bir siyasi partinin, iktidar partisi milletvekillerinin teklifi olarak TBMM'ye sunulmuş ve yalnızca iki parti mensubu milletvekillerinin, parti yönetimlerinin denetimine tabi açık oylarıyla kabul edilmiştir.
- Anayasa değişikliği üzerine olan kanun teklifi, Anayasa hukukunun en temel özelliği olan **iktidarların yetkilerinin sınırlandırılması** gerekliliğinden yoksundur.
- Sistem ve rejim değişimini içeren anayasaların yapımının organı olan ve siyasal toplumsal değişim, dönüşümlerin kuruluş süreçlerini ifade ve temsil eden **Kurucu bir Meclis'ten** yoksundur.

Söz konusu kanun teklifi, 15 Temmuz darbe girişimi üzerine ilan edilen ancak demokratik toplumsal muhalefet üzerinde baskı ve sindirme politikalarının uygulama aracına dönüşen OHAL ve OHAL KHK'leri sürecinde referanduma sunulmaktadır. OHAL süreci devam ederken, iktidar olanaklarının Cumhurbaşkanı, Hükümet ve iktidar partisi tarafından sonuna kadar kullanılacağı bir halk oylaması, hiçbir şekilde demokratik koşullarda yapılmış bir oylama hüviyeti kazanmayacaktır.

Cumhurbaşkanı'nın parti genel başkanı olmasına olanak tanıyan, dolayısıyla partili Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen isimlerin milletvekili olabildiği;

Cumhurbaşkanına meclisi feshetme, bütçe hazırlama, kararname çıkartma, HSK ve AYM üyelerinin tamamına yakını, büyükelçileri, tüm üst düzey kamu yöneticilerini atama, milli güvenlik politikalarını belirleme yetkisi tanıyan; Türk tipi Başkanlık sistemi olarak kamuoyuna sunulan Anayasa değişikliği teklifi özü itibariyle "tek adam" diktasından başka bir şey değildir.

Biz TMMOB'ye bağlı Odalar olarak, Anayasa değişikliği ve başkanlık sistemi üzerine TMMOB 44. Olağan Genel Kurul Sonuç Bildirisinde, Genel Kurul kararlarında ve Birliğimizin 44. Dönem Yönetim Kurulu açıklama ve kararlarında ifade edilen tutumu tam bir birlik ve dayanışma içinde paylaşıyor; hazırlanış ve referanduma sunulmuş biçimini doğru bulmadığımız, içeriğini kabul etmemiz mümkün olmayan Anayasa değişikliği teklifine kesinlikle **hayır** diyoruz.

Meclis hükümeti niteliğini, parlamenter demokrasiyi; yasama, yargı, yürütme kuvvetleri arasındaki denge, fren ve denetleme mekanizmalarını; Meclisin yasamaya dair tek ve en üst yetkili organ olma özelliğini; bağımsız yargının varlık koşullarını; kamu kurumlarının kamu yararı ve liyakat temelinde işlevlenmesini; kamusal, toplumsal yarar doğrultusunda hizmet ve denetim sunan özerk meslek kuruluşlarının kamusal işlevlerini ortadan kaldıracak olan anayasa değişikliğine hayır diyeceğiz.

Partili Cumhurbaşkanının yasama, yürütme, yargı; devlet, siyaset, toplum ve iktisadi yaşamın bütünü üzerinde totaliter ve adeta mutlakiyetçi/otokratik bir hâkimiyet kurmasını amaçlayan anayasa değişikliğine hayır diyeceğiz.

Ülkemizin ve halkımızın geleceğini, Cumhuriyeti, demokrasiyi, laikliği, toplumsal yaşamın bütünü kapsayan meslek alanlarımız ve örgütlerimizi korumak için anayasa değişikliğine hayır diyeceğiz.

Mühendis, mimar ve şehir plancıları, aydınlık geleceğimiz için üzerine düşen sorumluluğu yerine getirecektir.

Özellikle belirtmek isteriz, bütün olumsuzluklara rağmen, yaşanan bütün haksızlıklara, hukuksuz uygulamalara ve baskılara rağmen başarabiliriz, ülkemizin karanlığa gidişini durdurabiliriz.

Ülkemizin, halkımızın geleceği için başarabiliriz, başarmalıyız!

Bilgisayar Mühendisleri Odası
Çevre Mühendisleri Odası
Elektrik Mühendisleri Odası
Fizik Mühendisleri Odası
Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası
Gıda Mühendisleri Odası
Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası
İçmimarlar Odası
İnşaat Mühendisleri Odası
Jeofizik Mühendisleri Odası
Jeoloji Mühendisleri Odası
Kimya Mühendisleri Odası
Maden Mühendisleri Odası
Makina Mühendisleri Odası
Metalürji ve Malzeme Mühendisleri Odası
Meteoroloji Mühendisleri Odası
Mimarlar Odası
Orman Mühendisleri Odası
Petrol Mühendisleri Odası
Peyzaj Mimarları Odası
Şehir Plancıları Odası
Tekstil Mühendisleri Odası
Ziraat Mühendisleri Odası

**Anayasa Değişikliği Referandumunda,
Ülkemiz, Halkımız, Cumhuriyet, Demokrasi, Laiklik İçin,
Meslek Alanlarımız ve Meslek Örgütlülüklerimiz İçin
"Hayır" Diyeceğiz
11 Şubat 2017**

Bağlı 24 Odası ve yarım milyonu aşan mimar, mühendis, şehir plancısı üyesi bulunan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 44. Dönem İkinci Danışma Kurulu'nu, 11 Şubat 2017 Cumartesi günü, "Anayasa Değişikliği ve Referandum Süreci" gündemi ile Ankara'da toplamıştır.

Danışma Kurulumuz, OHAL Kararnemelerinin Anayasa, Meclis ve yargının üstünde fiili bir konum edindiği, toplumsal muhalefetin baskı ve şiddetle sindirilmeye çalışıldığı, basın-yayın organlarının, derneklerin kapatıldığı, gazetecilerin, belediye başkanlarının, milletvekillerinin cezaevlerine kapatıldığı, aralarında yöneticilerimizin ve üyelerimizin de bulunduğu ilerici, demokrat kamu çalışanlarının, ülkemizin beyinleri olan öğretim görevlilerinin bütün özlük hakları ellerinden alınarak işten atıldığı koşullarda toplanmıştır.

Danışma Kurulumuz, ülkemizin içinde bulunduğu süreci; Saray-AKP iktidarının siyasal sistem ve rejim değişimini, Anayasa ve hukuk ihlalleriyle, ülkemizi ve halkımızı kaosa, krize, çatışmalara yönlendirdiği bir süreç olarak değerlendirmektedir.

İçinde bulunduğumuz anayasa değişikliği referandum süreci, dünyadaki ve Türkiye'deki anayasa yapım süreçlerinden, anayasal gelenek ve birikimlerden, anayasal devlet anlayışından tamamen kopuktur.

Sistem-rejim değişimini içeren anayasalar, belirli bir toplumsal meşruiyeti temsil eden Kurucu Meclisler tarafından yapılır. Önümüzdeki değişiklik istemi ise, böylesi bir toplumsal taban meşruiyetinden tamamen yoksundur.

İktidarların yetkilerinin sınırlandırılması, egemenliğin kayıtsız koşulsuz halkta/ulusta olması ve kişi ya da kişiler tarafından değil seçimler ve temsil esaslı organlar ve kurullar tarafından, dahası yasama-yargı-yürütme erklerinin kuvvetler ayrılığı ilkesi içinde kullanılması gerekliliklerinden yoksundur.

Bu teklif çoğunluğu elinde bulundurduğunu düşünen iktidar partisinin **rejim değişikliği ve tek kişi diktasını dayatmaktadır**. Partili Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen kişilerin milletvekili, bakan, Cumhurbaşkanı yardımcısı olacağı, Cumhurbaşkanı tarafından Meclisi feshetme, bütçe hazırlama, kararname çıkarma, HSK ve AYM üyelerini, büyükelçileri, üst düzey kamu yöneticilerini atama, milli güvenlik politikalarını belirleme yetkisi tanıyan anayasa değişikliği teklifi, özetle bir **dikta rejimi** getirecektir.

Yürütme güçlerinin tek kişide toplanmasının, uzak tarihteki örnekleri mutlak yetç, otokratik rejimler; yakın tarihteki örnekleri ise faşist rejimler olmuştur.

Hazırlık sürecinde halkın, anayasa hukukçularının, baroların, üniversitelerin, özerk meslek kuruluşları ve demokratik kitle örgütlerinin görüşü alınmamış, oylanması sırasında Meclis İç Tüzüğü'ndeki gizli oy esaslı açıkça ihlal edilmiştir.

Ülkemizde OHAL koşullarında Anayasa değişikliği ilk kez yaşanmamaktadır. 1982 Anayasası da benzer şekilde sıkıyönetim koşullarında hazırlanmış ve halkoyuna sunulmuştur. yüzde 92'lik bir oran ile çoğunluğun onayladığı 82 anayasası temel hak ve özgürlüklerin yok edildiği bir baskı döneminde kabul ettirildiğinden dolayı toplum nezdinde hiçbir zaman meşruiyet kazanamamıştır.

Gelecek kuşakların iradesini ipotek altına alacak ve Türkiye'nin kaderini belirleyecek bu Anayasa değişikliği teklifi, yürürlükteki Anayasa'nın büyük ölçüde askıya alındığı, özgürlüklerin yasaklandığı ve fiilen kullanılmadığı, toplumsal kutuplaşmanın tırmandırıldığı ortam ve koşullarda referanduma sunulmaktadır.

Görsel ve yazılı basın denetim altındadır. İletişim özgürlüğü temelinde örgütlenmesi ve hizmet vermesi gereken medya, yalnızca anayasa değişikliği lehine olan görüşlere hizmet vermek üzere seferber edilmektedir. Muhalefet partileri, medyada sınırlı olarak yer alabilmekte; hukukçular ve demokratik kitle örgütleri ise fikirlerini açıklayacak bir zemin bulamamakta, ancak alternatif görüşlerin eşit şartlarda ifade edilemediği zeminlerde cılız bir sesle görüşlerini ifade etmeye çalışmaktadır.

İki gün önce yayımlanan kararname ile Yüksek Seçim Kurulu'nun özel radyo ve televizyonlara yönelik denetim yetkisi kaldırılmıştır. Buna göre, Yüksek Seçim Kurulu (YSK), özel TV ve radyolara, eşitlik ilkesini de içeren esaslara aykırı yayın yapması halinde yayın durdurma ve para cezası veremeyecektir.

Referandum, yurttaşlara sunulan seçeneklerin şeffaf ve korkusuz bir biçimde tartışılabilmesini ve tercihlerin

serbestçe dillendirilebilmesini gerektirir. Ancak daha ilk günden kampanyaların toplumsal kutuplaşmayı artıracak bir üslupla yürütüleceğinin sinyalleri verilmektedir. Daha ilk günden tercihini "HAYIR" yönünde kullanacak vatandaşlar vatan haini, terörist gibi yaftalamalara maruz bırakılmıştır.

Bu koşullarda yapılacak anayasa değişikliğinin bir meşruiyet sorunu yaşamaması kaçınılmazdır.

Sonuç olarak, Danışma Kurulumuz, yurttaşlık sorumluluklarımızın ve kamusal, toplumsal sorumluluklarımızın bir gereği olarak, referandumda "HAYIR" tutumunun benimsenmesini tam bir görüş ve oy birliğiyle karar altına almıştır.

Bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları; piyasacı, emek ve doğa düşmanı, laiklik karşıtı düzeni kalıcılaştırılacağı; fiili olarak uygulanan dinci-mezhepçi dikta rejimine yasal statü kazandıracağı; bağımsızlık, cumhuriyet, demokrasi, laiklik bütünlüğüne darbe vuracağı; parlamenter demokrasiyi, yasama, yargı, yürütme erkleri arasındaki denge, fren, denetleme mekanizmalarını, Meclisin yasamaya dair tek ve en üst yetkili organ olma özelliğini, bağımsız yargının varlık koşullarını ortadan kaldıracığı için Anayasa değişikliği teklifine "hayır" demektedir.

Sadece üyelerimizi değil tüm halkımızı, eşit, özgür, demokratik ve barışçıl bir ortamda birlikte yaşamı savunan her bir bireyi, ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ TEKLİFİNİ REDDETMEYE VE REFERANDUMDA TERCİHİNİ HAYIR'DAN YANA KULLANMAYA ÇAĞIRIYORUZ.

TMMOB 44. Dönem II. Danışma Kurulu

EVET'E SERBEST TMMOB'YE YASAK!

30 Mart 2017

Ülkemizin geleceğini şekillendirecek olan 16 Nisan 2017 Anayasa Değişikliği Referandumu, tüm yurttaşlarımızın olduğu gibi Birliğimizin de en önemli gündem maddesidir. Ülkemizin dört bir yanında, üyelerimize ve halkımıza gerçekleri anlatarak aydınlık geleceğimiz için referandum çalışmalarını sürdürmekteyiz.

Ancak çalışmalarımız Ankara Valiliği tarafından engellenmektedir.

Tüm toplumu ilgilendiren Anayasa değişikliği konusunda, görüşlerin özgürce ortaya konulup tartışılması gerekirken OHAL ortamı buna izin vermemektedir. Açık havada yapılacak bütün faaliyetlerin Valiliğe bildirilmesi zorunluluğu Valiliklerce yetkilerini aşacak bir şekilde toplumun aleyhine kullanılmaktadır. TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu tarafından 27 Mart-8 Nisan 2017 tarihleri arasında Kuğulu Park ve Sakarya Caddesinde Birliğimizce üretilen görüşlerin toplumla paylaşılması için stand kurma talebimize olumsuz yanıt verilerek yasaklama kararı alınmıştır.

Ankara Valiliği'nin yasaklama yazısında;

- Yüksek Seçim Kurulu'nun ilgisiz 92 ve 75 nolu kararları gösterilerek referandum konusunda çalışma yapacak kurumlar siyasi partilere indirgenmiş,
- Samsun'da yapılan itiraz üzerine Yüksek Seçim Kurulunun propaganda yasağını kaldırmasına rağmen, Yüksek Seçim Kurulu'nun 109 sayılı kararı ile siyasal partiler dışında propaganda çalışmasını yasakladığı

belirtilmiş,

- OHAL kanununun 11. Maddesine dayanarak da stand kurulması yasaklanmıştır.

Halkoylaması, yurttaşlara sunulan seçeneklerin saydam ve korkusuz bir biçimde tartışabildiği ve serbest tercihlerin ortaya çıktığı bir ortamda mümkün olabilir. Ancak Ankara Valiliğin yasaklama kararı buna engeldir.

Devletin imkan ve olanakları ile Anayasa değişikliği lehine faaliyetler yapılırken Hayır içerikli çalışmalar baskı altına alınmakta ve engellenmektedir.

Özgürlüklerin yasaklandığı ve fiilen kullanılmadığı, medyanın Anayasa değişikliği lehine olan görüşlerin hizmetinde seferber edildiği bir ortamda Anayasal kamuoyu oluşamaz. Bu ortamda Anayasa yoluyla rejim değişikliği meşru ve demokratik olmadığı gibi toplumun bugünü ve gelecek kuşaklar açısından da tehlikelidir.

Referandumun içeriğinin tartışılması, kamuoyuna yönelik bilgilendirme çalışmalarının yapılması en temel demokratik haktır.

Ayrıca, TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulunun referandum içerikli çalışması yasaklanırken, Güvenpark'ta ve Ankara'nın birçok noktasında "Türkiye Hukuk Platformu"nun "Hukukçular Referandumu Anlatıyor" içerikli Anayasa değişikliği lehine olan çalışmasına ve stand kurmasına izin verilmiştir.

Tüm bu gelişmeler 16 Nisan'da yapılacak olan Anayasa değişikliği referandumu için "Evet" diyenlerin çalışmalarına

serbestlik, "Hayır" diyenlerin çalışmalarına yasaklama olarak yansımaktadır.

TMMOB, Ankara Valiliğinin yasaklamasına karşı Yüksek Seçim Kurulu'na başvurmuş ve yasaklama işleminin iptali için hukuksal işlem başlatmıştır.

Başka bir husus da Ankara Valiliği tarafından 29 Mart 2017 tarihinde yapılan basın açıklaması ve sonrasında yaşanan gelişmelerdir. Söz konusu açıklamanın Ulus meydanında bir grubun bildiri dağıtım sırasında çekilen bir görüntünün basında farklı şekilde yer alması üzerine yapıldığı ifade edilmektedir. Ancak hiç ilgimiz olmadığı halde açıklamada TMMOB muhatap alınmıştır. Bahsi geçen bildiri dağıtımını TMMOB'nin bir organizasyonu olmamasına rağmen ".grupla birlikte hareket eden, TMMOB üyesi olduğu tespit edilen..." ifadesinin açıklamaya konulmasının Birliğimizi hedef göstermek dışında bir amacının olmadığı açıktır. Ankara Valiliği şunu çok iyi bilir ki, Anayasanın 135. Maddesi ve 6235 sayılı TMMOB yasası gereği Türkiye sınırları içerisinde mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı mesleklerini icra edebilmek için TMMOB'ye üye olunması yasal bir zorunluluktur. TMMOB'nin bugün itibarıyla 515 bini aşkın üyesi bulunmaktadır.

Ankara Valiliğinin hedef göstermesi ardından yandaş medya ve kişiler tarafından TMMOB'ye yönelik linç kampanyası başlatılmıştır. Ankara Valiliği eğer yaşanan her olayda TMMOB üyelerinin bulunup bulunmadığına bakacaksa hatırlatmak isteriz ki tüm mühendis, mimar, şehir plancılar gibi, Başbakan Binali Yıldırım da TMMOB üyesidir. Ankara Valiliğini yaptığı sorumsuz açıklamadan

dolayı kınıyor ve Birliğimizi hedef gösteren açıklamasını düzeltmeye davet ediyoruz.

TMMOB, ülkemizin geleceği için referandum çalışmalarına yönelik gelişen antidemokratik uygulamaların son bulması için tüm ilgili ve yetkililere çağrıda bulunmaktadır.

Ülkemizin geleceği için referandum sürecinin demokratik koşullar altında yürütülmesi sağlanmalıdır.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

DEMOKRASI İÇİN HAYIR DİYORUZ
1 Nisan 2017

Ülkemizin, halkımızın ve mesleğimizin geleceğini belirleyecek olan Anayasa değişikliği referandumuna gün geçtikçe yaklaşmaktayız. Üzerinde asgari mutabakat dahi bulunmayan bu anayasa değişikliği bir dayatma olarak önümüze konulmuştur. Bu değişikliğin demokrasiyi ve istikrarı sağlamayacağı şimdiden görülmektedir.

Yapılmak istenen rejimin ve sistemin tek adam doğrultusunda değiştirilmesidir. Anayasada yapılacak değişiklikler ülkenin ve toplumun tüm yaşamında ve geleceğinde belirleyici olacaktır.

Halkımız, Anayasa değişikliği ile ülkemizin bir felakete sürüklenmek istendiğini çok açık şekilde anlamıştır. Toplumun önemli bir kesimini oluşturan biz mühendis, mimar ve şehir plancılarının da bu Anayasa değişikliğinden doğrudan etkileneceğimiz açıktır. Mühendis, mimar ve

şehir plancıları bu ülkede yaşamakta; bu ülkede alın teri dökmektedir. Anayasa değişikliği konusunda görüş ve önerilerimizi üyelerimiz ve halkımızla paylaşmak en temel demokratik haklarımızdan birisidir.

Ancak referandum sürecinde bu hakkı kullanmamız ve Birliğimizin çalışmaları engellenmektedir. Ankara İl Koordinasyon Kurulumuzun Stand kurmak için yaptığı başvuru Ankara Valiliği tarafından yasaklanmıştır. Yine geçtiğimiz hafta hiçbir kurumu temsil etmeyen kamu çalışanlarının resmi plakalı araçlarla TMMOB önüne getirilerek basın açıklaması adı altında provokatif bir eylem yapmasına olanak tanınmıştır. Bilgilendirme içerikli bildirilerimizin dağıtımını birçok noktada engellenmiştir.

Devletin imkan ve olanakları ile Anayasa değişikliği lehine faaliyetler yapılırken Hayır içerikli çalışmalar baskı altına alınmakta ve engellenmektedir. Halkoylaması, yurttaşlara sunulan seçeneklerin saydam ve korkusuz bir biçimde tartışabildiği ve serbest tercihlerin ortaya çıktığı bir ortamda mümkün olabilir. Ancak Ankara Valiliğin yasaklama kararı ve uygulamaları buna engeldir.

Ayrıca, Birliğimizin referandum içerikli çalışması yasaklanırken, Ankara'nın birçok noktasında "Türkiye Hukuk Platformu'nun" Anayasa değişikliği lehine olan çalışmasına ve stand kurmasına izin verilmiştir. Özgürlüklerin yasaklandığı ve fiilen kullanılmadığı, medyanın Anayasa değişikliği lehine olan görüşlerin hizmetinde seferber edildiği bir ortamda Anayasal kamuoyu oluşamaz. Bu ortamda Anayasa yoluyla rejim değişikliği meşru ve demokratik olmadığı gibi toplumun bugünü ve gelecek

kuşaklar açısından da tehlikelidir.

Tüm bu gelişmeler 16 Nisan'da yapılacak olan Anayasa değişikliği referandumu için "Evet" diyenlerin çalışmalarına serbestlik, "Hayır" diyenlerin çalışmalarına yasaklama olarak yansımaktadır. TMMOB, Ankara Valiliğinin yasaklamasına karşı Yüksek Seçim Kurulu'na başvurmuş ve yasaklama işleminin iptali için hukuksal işlem başlatmıştır. Demokrasinin en temel özelliği olan düşünceyi ifade özgürlüğümüzü kullanma hakkımıza sonuna kadar sahip çıkacağız. Bu hakkı kimse elimizden alamaz. Bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak susmayacağız; meslek örgütlerimiz olan Odalarımız ve TMMOB susmayacaktır!

TMMOB, Anayasa değişikliği referandumu konusunda üzerine düşen sorumluluk gereği üyelerimiz başta olmak üzere halkımıza gerçekleri anlatmakta ve aydınlık geleceğimiz için tüm gücü ile çalışmaktadır.

Anayasa değişikliğini irdeleyen; yaratacağı sorunları ortaya koyan; demokratik, laik, sosyal hukuk devletinin vazgeçilemez olduğunu söyleyen TMMOB, referandumda oylayacağımız Anayasa değişiklik teklifinde Evet diyecek tek bir gerekçe dahi bulamamıştır.

- Meslek uygulama alanlarımızın halkımızın yararına değil yağma- talan –rant amaçlı şekillendirilmesine **HAYIR** diyeceğiz.
- Meslek örgütlerimizin tasfiye edilmesi politikalarına **HAYIR** diyeceğiz.
- Mühendis, Mimar, Şehir plancılarını işsizliğe mahkûm

edenlere, işsizliğe çözüm getirmeyen Anayasa değişikliğine **HAYIR** diyeceğiz.

- İktidarın neden olduğu ekonomik siyasi risk artışlarının ülkemiz ekonomisini bunaltmasına **HAYIR** diyeceğiz.
- Yanlış yapı ve imar politikalarına **HAYIR** diyeceğiz.
- Varlık fonu adı altında ülkemizin yeraltı-yerüstü kaynaklarının, büyük kamu kuruluşlarının, kamu arazilerinin, üzerinde halkın alnteri bulunan varlıkların talanına **HAYIR** diyeceğiz.
- Yanlış ekonomi ve sanayi politikalarına, sanayide istihdamın gerilemesine **HAYIR** diyeceğiz.
- Ülke yararını gözetmeyen, yeraltı kaynaklarımızı talan eden madencilik politikalarına; iş cinayetlerine dönüşen maden facialarına **HAYIR** diyeceğiz.
- Su kaynaklarımızın talanına, suyu yaşamsal, doğal bir hak olarak görmeyen politikaların devamına **HAYIR** diyeceğiz.
- İşçi sağlığı ve iş güvenliği, güvenceli çalışma için **HAYIR** diyeceğiz.
- Kadınların emeğine, bedenine, kimliğine yönelik saldırı ve şiddetin artarak süreceği, kadın düşmanı, cinsiyetçi politikalara **HAYIR** diyeceğiz.
- Meclisin yürütmeyi dengeleme, frenleme ve denetleme yetkisinin yok olmasına **HAYIR** diyeceğiz.
- Parlamenter sistem ve bakanlar kurulunun ortadan kalkmasına, hükümetin tek kişiden oluşmasına **HAYIR**

diyeceğiz.

- Cumhurbaşkanı'nın partili olması/parti başkanı olmasına ve tarafsızlığının kalmamasına **HAYIR** diyeceğiz.
- Yargının tamamen Cumhurbaşkanı'na bağımlı olmasına **HAYIR** diyeceğiz.
- Cumhurbaşkanı'nın dilediği kadar Cumhurbaşkanı Yardımcısı atayabilmesine **HAYIR** diyeceğiz.
- Seçimleri yenileme/Meclisi feshetme yoluyla, "bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir" hükmünün ihlal edilmesine **HAYIR** diyeceğiz.
- Cumhurbaşkanı'nın ülkenin merkezi yönetim bütçesini tek başına belirlemesine ve yönetmesine **HAYIR** diyeceğiz.
- Olağanüstü hal kararının yalnızca Cumhurbaşkanı'nın almasına **HAYIR** diyeceğiz.

TMMOB tüm bunlara ve Referandum sandığında önümüze getirilecek olan Anayasa değişikliğine Hayır diyecektir.

TMMOB, 16 Nisan Anayasa Referandumunda HAYIR diyecek ve ülkemizin karanlığa doğru gidişatına HAYIR demeyi dalga dalga büyütecektir. Bu ülkenin teknik elemanları, bilimi ve tekniği halk yararına kullanmaktan, gerçekleri halkımızla paylaşmaktan asla geri durmayacaktır.

Sofradaki yemekten yaşadığımız konutlara, bindimiz otomobilden kullandığımız iş makinalarına kadar yaşamın her alanında izi olan biz mühendis, mimar ve şehir plancılarımızın, özlemini duyduğumuz aydınlık günlerin gelişinde de izi ve katkısı olacaktır.

TMMOB olarak, üyelerimizi ve bütün yurttaşlarımızı bu değişikliğe, karanlık gidişe HAYIR demeye, reddetmeye, ülkemizin sahipsiz olmadığını göstermeye, Cumhuriyet, demokrasi, laiklik mücadelesini sahiplenmeye ve HAYIR ı büyütmeye çağırıyoruz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

**ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİNİN ÜLKEMİZE İSTİKRAR
GETİRMEYECEĞİ DAHA İLK GÜNDEMEN GÖRÜLMÜŞTÜR
HAYIR TÜRKİYE HALKININ VİCDANINDA KAZANMIŞTIR**
17 Nisan 2017

Bilindiği üzere 16 Nisan'da, ülkemizin siyasi sistem ve rejimini köklü bir şekilde değiştirmeyi, kamu yönetimi ve ekonomi üzerinde sınırsız hâkimiyet kurmayı amaçlayan bir anayasal düzen değişikliği referandumu yapılmıştır.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, referandum sürecini ve yapılmak istenen değişiklikleri başından itibaren bütün yönleriyle değerlendirmiş; yaptığı açıklamalar ve yayımladığı dokümanlarla meslektaşlarını ve halkı bilgilendirmeye çalışmıştır.

En özlü bir şekilde ifade edersek TMMOB; Cumhuriyeti, demokrasiyi, laikliği, 150 yıllık geçmişi bulunan Anayasal kazanım ve birikimlerimizi savunmuştur.

TMMOB Anayasa ve hukukun üstünlüğünü, yasama-yürütme-yargı kuvvetlerinin ayrılığını, yargı bağımsızlığını, yasama ve yargının yürütme üzerindeki denge, fren ve denetleme mekanizmalarını, temel insan hak ve

özgürlüklerini, kamusal, toplumsal yarar doğrultusunda hizmet ve denetim sunan meslek kuruluşlarının özerkliğini, hayatın her alanına dokunan meslek alanlarımızın kamu ve halk yararı doğrultusundaki işlevlerini savunmuştur.

TMMOB Anayasa değişikliği sürecinin başından beri, toplumun bu değişikliklerin kapsamı üzerine sağlıklı bilgi edinemediğini; barolar, anayasa hukukçuları, üniversiteler, özerk meslek kuruluşları, demokratik kitle örgütleri ve halktan hiç görüş alınmadığına ve Meclis'te oylanmasının Meclis İç Tüzüğü ve Anayasa'da belirtilen gizli oy kuralının ihlal edildiğine dikkat çekmiştir.

TMMOB değişikliğin, Anayasaların en temel özelliği olan, iktidar yetkilerinin sınırlandırılması normundan ve rejim değişimini içeren anayasaların yapım organı olan Kurucu bir Meclis'ten yoksun olduğunu vurgulamıştır.

TMMOB, partili Cumhurbaşkanının belirttiği kişilerin milletvekili olacağı, partili Cumhurbaşkanının meclisi feshetme, bütçe hazırlama, kararname çıkarma, HSK ve AYM üyelerini, büyükelçileri, tüm üst düzey kamu yöneticilerini atama, milli güvenlik politikalarını belirleme yetkisi tanıyan değişikliklerin "tek adam" diktası olacağına dikkat çekmiş ve bu yönelimin her yönüyle demokrasiye aykırı olduğunu, toplumda gerilim ve kutuplaşmalara yol açacağını vurgulamıştır.

TMMOB değişikliğin, 15 Temmuz darbe girişimi üzerine ilan edilen ancak demokratik toplumsal muhalefet üzerinde baskı ve sindirme politikalarının uygulama aracına dönüşen OHAL ve OHAL KHK'leri ve medyanın tamamen iktidarın hizmetinde olduğu koşullarda referanduma

sunulmasının yanlışlığına işaret etmiştir.

TMMOB iktidar olanaklarının sonuna kadar kullanılacağı bir halk oylamasının, hiçbir şekilde demokratik koşullarda yapılmış bir oylama hüviyeti kazanmayacağını belirtmiştir.

TMMOB bu koşullarda yapılacak ve eleştirilen içerikteki bir Anayasa değişikliğinin, yüzde 92 evet oyu ile yürürlüğe giren 1982 Anayasası gibi meşruiyetten yoksun olacağına da işaret etmiştir.

Nihayetinde bu referanduma birçok usulsüzlük ve adaletsizlik de damgasını vurmuştur. Yüksek Seçim Kurulu'nun, mühürsüz oy zarflarının iptaline yönelik Seçim Kanunu'na 2010 yılında getirilen bir hükmü ve aynı yöndeki genelgesini iktidar partisinin istemi üzerine uygulamaması 2,5 milyon oy üzerinde şaibe yaratmıştır. Basında yer alan, yurttaşların ve siyasi partilerin dile getirdiği birçok usulsüzlük ve itiraz ile evet cephesinin oylarındaki belirgin düşüş, oylamanın başa baş şeklindeki sonucu üzerinde haklı kuşkular oluşturmuştur.

Tartışmalı sonucun daha şimdiden istikrarsızlık, adaletsizlik ve hukuk dışı keyfi uygulamalara yol açtığı açıklıkla görülebilmektedir.

Halkın hayırlarının resmi sonucu aşan boyutları olduğu tarihsel bir gerçektir.

İlan edilen geçici sonuçlara göre bile, halkın en az yarısının hayır oyu verdiği, 30 büyükşehirin 17'sinde hayır oylarının farkla önde olduğu, ülkemizin en büyük bütün şehirlerinin hayır dediği gözetildiğinde, bu sonuçlar kesinleşse bile bu Anayasa değişikliğinin meşruiyeti sağlanmış olmayacaktır.

Evet cephesinin düşüşe geçen oylarıyla ve tartışmalı başa baş bir sonuç ile rejim/sistem değişimi asla doğru değildir. Zira Anayasalar, bir şekilde toplumsal ve siyasal mutabakatı, tartışmasız bir halk çoğunluğunu, tartışmasız bir tarihsel meşruiyeti gerektirir. Ancak bu değişikliğin kesinleşmesi halinde, yarılma ile sonuçlanan referandum, ülkemize sanıldığından daha fazla güç kaybettirecektir.

Siyaset ve Anayasal düzenin, "atı alan Üsküdarlı geçmiştir" gibi söz ve yaklaşımlarla düzenlenemeyeceği, kalıcı olanın Anayasal mücadeleler tarihi, demokrasi mücadeleleri tarihi olduğu bilinmelidir.

Bütün olumsuzluklara karşın bu referandum süreci, ülkemizde demokratik duyarlılıkların geliştiğini, toplumun en az yarısının mevcut gidişe hayır dediğini, özgür, yasa dışı, baskısız, adil ve demokratik koşullarda bir seçim yapılabilse hayır'ın kazanacağını göstermiştir.

Şimdi görevimiz, ülkemizin felakete sürüklenmesinin önünü alacak bu demokratik duyarlılıkların daha da gelişmesi ve giderek ülkemizin geleceğini belirleyecek düzeye gelmesi için çalışmaktır.

Anayasa değişikliği halk oylaması sürecinde seferber olan örgütümüzün bütün birimlerine ve demokrasiyi kazanmak için emek ve düşüncesini ortaya koyan halkımıza çok teşekkür ediyoruz.

Mühendis, mimar ve şehir plancıları; çocuklarımız, torunlarımız, aydınlık olmasını istediğimiz geleceğimiz için üzerine düşen sorumluluğu bundan sonra da yerine getirecek; mesleki demokratik mevzilerini koruma ve

güçlendirmek için; Cumhuriyetin, demokrasinin, laikliğin, barışın, eşitlik ve özgürlüğün ülkemizde özgürce serpilip gelişebilmesi için ellerinden gelen her şeyi yapacaktır.

Yaşasın TMMOB örgütlülüğü!

Yaşasın halkımızın demokrasi mücadelesi!

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

MİLLETVEKİLLERİNE AÇIK MEKTUP

17.01.2017/Ankara

Sayın Milletvekili;

Ülkemiz, toplumsal ihtiyaçlardan kaynaklanmayan köklü bir anayasa değişikliği paketiyle karşı karşıya bırakılmıştır. Hem değişiklik yapılan madde çokluğu hem de yapılan değişikliklerin niteliği itibarıyla bu paket, bir anayasa değişikliğinden çok yeni bir anayasa öngörmektedir. Bu durum, Anayasa değişikliği teklifinin TBMM'ye gelmeden önde toplumda tartışılmasını ve ilgili bütün kesimlerden görüş alınmasını gerektirir, ancak böylesi bir süreç izlenmemiştir.

Anayasanın, tüm temel toplumsal ve haklar özgürlükler ile bu hak ve özgürlüklerin nasıl korunacağı, kamusal, toplumsal bütün temel ilkeleri belirleyen toplumsal bir sözleşme olması gerekir. Ancak teklif bu içerikte olmadığı gibi, toplum, Anayasa değişikliğinin içeriği hakkında oylama öncesi sağlıklı bir bilgiye sahip olmamıştır. Zira bu değişiklik teklifi toplum nezdinde ne teklif sahipleri

tarafından ne de konunun bütün taraf ve uzmanları tarafından tartışılmamıştır.

İki ay sonra topluma bu Anayasayı oylayın denilecek. Sizin dahi yeterince bilginiz olmadığına inandığımız bir konuda ve yürürlükteki Anayasa'ya rağmen açık oylamaya zorlandığınız bir ortamda, hele hele bir OHAL döneminde böylesi bir referandum yapmak doğru mudur?

Sayın Milletvekili,

Sayın Adalet Bakanı, "muhafazakâr kesimin oylarıyla" bu Anayasa kabul edilecek demiştir. O zaman, bu Anayasa değişikliğinin toplumu yaran, muhafazakâr olmayanları dışlayan, kutuplaştırıcı, toplumsal gerilimler yaratacak bir anayasa olması da öngörülmüyor ve göze alınıyor demektir. Bu durumda, bu Anayasa toplumsal bir sözleşme olmayacak, yalnızca bir tarafı ifade veya temsil edecek, diğer tarafı karşıya alacak demektir. Çoğunluğun desteğini arkasına alanın, bunu bir kez sağladıktan sonra, ülkemizi, hak ve özgürlüklerin sınırını da kendisinin çizmeye başladığı baskıcı bir rejime evrileceği açıktır. Anayasaya toplumun farklı kesimlerinin uzlaştığı "genel irade" yerine "özel iradeyi" egemen bir şekilde koymak, toplum düzenini bozmak ve sürekli çatışma ortamı yaratmak demektir.

Uzlaşmayı ve "genel irade"yi yansıtmayı reddeden bu anlayış ülkemizi kritik bir dönemece sokmuştur. Bu Anayasa değişikliği paketi toplumsal gerilimi ve çatışmayı davet edici niteliktedir. Bu nedenle siz milletvekillerinin tarihsel bir sorumlulukla yüz yüze olduğunu belirtmek isteriz.

Sayın Milletvekili;

Bu anayasa teklifi, yürütmeye sunduğu olağandışı ve olağanüstü güç ve yetkiler nedeniyle 12 Eylül faşizminin anayasasını bile geride bırakmaktadır. Güçler ayrılığı ilkesini ortadan kaldıran, içinde yer aldığımız TBMM'yi işlevsizleştiren, yürütmeyi denetim dışı tutan, yargı bağımsızlığını ortadan kaldıran, Cumhurbaşkanını anayasal düzenin merkezine oturtan bu teklif ya geri çekilmeli ya da mutlaka reddedilmelidir.

Yukarıda belirttiğimiz sakıncaları gidermenin tek yolu budur. Sizi temsilcisi olarak seçen halkın genel çıkarları, toplumsal vicdan ve geleceğimiz adına sizi, tarih önünde, söz konusu anayasa değişikliği teklifine hayır demeye davet ediyoruz.

Saygılarımızla.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

Sevgili Meslektaşımız,

Bu mektubu sizlere, 16 Nisan tarihinde halkoyuna sunulacak olan Anayasa değişikliği referandumu dolayısıyla yurttaşlık sorumluluğumuz gereği yazıyoruz.

Bilindiği üzere, Anayasa, sadece devletin örgütlenme biçimini değil aynı zamanda bütün yurttaşların temel hak ve özgürlüklerini güvence altına alan temel belgedir.

Bu nedenle, Anayasaların hazırlanışı ve değiştirilmesinde

izlenen yöntem açık, şeffaf olmayı, toplumun tüm katmanlarında sağlıklı bir şekilde tartışılmasının sağlanmasını ve nihayetinde toplumsal mutabakatı gerektirir.

Ancak, söz konusu Anayasa değişiklik teklifi Olağanüstü Hal ve Kanun Hükmünde Kararnemelerin gölgesinde, demokrasinin temel ilkelerinin dahi ihlal edildiği bir süreçte önümüze getirildi. Hazırlık aşamasında emek ve meslek örgütleri, sendikalar, sivil toplum örgütleri, üniversiteler, siyasi partiler gibi kurum ve kuruluşlardan görüş alınmadı ve toplumun büyük bir kesimi dışlandı.

Yol ve yöntemin sorunlu olmasının yanında, paketin kendisi halkın güncel taleplerini içermemenin ötesinde ülkemizde yönetim sistemini tek kişiye bağlayan bir rejim değişikliğini hedeflemektedir.

Bu değişikliklerle Cumhurbaşkanının parti üyesi/parti başkanı olması sağlanıyor, partili Cumhurbaşkanı milletvekillerini belirliyor, meclisi feshedebiliyor. Cumhurbaşkanının kararnemeler, tüzük, yönetmelik ve genelgeler aracılığı ile yasa alanını daralttığı bir sistem öngörülüyor. Ayrıca bu sistem, parlamenter demokrasiyi, yasama, yargı, yürütme kuvvetleri arasındaki denge, fren ve denetleme mekanizmalarını yok ediyor. Meclisin yasamaya dair tek ve en üst yetkili organ olma özelliğini, yanı sıra yargı bağımsızlığını ortadan kaldırıyor.

Ayrıca olağanüstü yetkiler verilen Cumhurbaşkanının yargılanması ise neredeyse imkânsız hale getiriliyor.

Türkiye Varlık Fonu örneğinden de anlaşılacağı üzere bu

değişiklik teklifi, kamu kaynakları ve varlıklarını, kamusal denetimi, kamusal hizmetler ile Birliğimiz TMMOB gibi kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını olumsuz etkileyecek bir nitelik taşıyor.

Üzerinde asgari mutabakat dahi bulunmayan bu anayasa değişikliği dayatmasının, demokrasiyi ve istikrarı sağlamayacağı son derece açıktır. Referandumda oylayacağımız bu değişiklik işsizlik, açlık, yoksulluk, sosyal güvence, demokrasi sorunları ile mutlu ve huzurlu bir yaşam ihtiyacına cevap veremediği gibi; mesleğimiz ve meslek alanlarımızda yaşanan temel problemlere yönelik de hiçbir çözüm önerisi içermiyor.

Son dönemde yaşananları, uygulanan politikaları ve referandum sürecini izlediğimizde toplumsal kutuplaşmanın arttığına, gerilimin giderek tırmandığına tanık olmaktadır. İçinden geçtiğimiz bu süreçte ihtiyacımız, bu sorunların daha da derinleşmesine yol açacak adımların atılması değildir.

Geleceğimizi köklü ve olumsuz bir şekilde değiştirecek olan 16 Nisan Referandumunda HAYIR demenin tarihsel bir sorumluluk olduğuna inanıyoruz.

Yaşadığımız ülkeye, parçası olduğumuz topluma ve mesleklerimize karşı duyduğumuz sorumluluk gereği cumhuriyet, demokrasi ve laiklik için; meslek alanlarımız ve mesleğimiz için sizleri HAYIR oyu vermeye davet ediyoruz.

Sevgi ve saygılarımızla

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

Sevgili Öğrenci Üyemiz,

İsterdik ki sizinle eğitim sürecimiz, mesleğimiz ve meslek alanlarımızla ilgili güncel gelişmeleri paylaşalım. Ancak ülkemizin gündemi elinizdeki bu mektubu kaleme almayı zorunlu kıldı.

Eğitiminize, okullarınıza odaklandığınızın, bir an önce üniversitelerinizden mezun olup meslek hayatına atılmak için çabaladığınızın farkındayız. Yaşamınızın bu döneminizde birçok sorun ve sıkıntı ile baş etmek durumunda kaldığınızı biliyoruz.

Ülkede yaşananlar, uygulanan politikalar canınızı sıkıyor. Toplumsal kutuplaşmadan, ayrışmadan, şiddet ve baskıdan yorulduunuz. Belki mezun olduktan sonra başka bir ülkede yaşamayı dahi düşünüyorsunuz.

Önce özerkliği ve kamusalılığı; şimdi de büsbütün kimliği, bilimselliği, akademisyenleri elinden alınmış üniversitelere mecbur bırakılıyorsunuz. Gündelik yaşamınız baskı altına alınmaya çalışılıyor, sosyal medya paylaşımlarınız, laiklik isteğiniz suç sayılabiliyor. İş ve gelecek kaygısıyla sadece yarınınızı değil, bugününüzü de düşünmek zorunda bırakılıyorsunuz.

Bildiğiniz üzere böylesi bir ortamda anayasa değişikliği referandumu sürecine girdik. Referandumda oylayacağımız Anayasa değişikliği incelendiğinde;

Değişikliklerin, sayısı 400 bini aşan mühendislik, mimarlık ve şehir planlama bölümü öğrencisinin beklediği meslek alanlarımızda istihdamın genişletilmesi ve geliştirilmesi için hiçbir çözüm önerisi içermediğini,

Türkiye Varlık Fonu örneğinden de anlaşılacağı üzere, kamu kaynakları ve varlıklarını; kamusal denetimi, kamusal hizmetler ile Birliğimiz TMMOB gibi kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını ortadan kaldıracak boyutlara sahip olduğunu,

Okullarımızda bizlere öğretilen, demokrasinin gereği olan kuvvetler ayrılığı ilkesinin çiğnenmekte olduğunu,

İtiraz ettiğimiz tüm yanlış politikaların kalıcı bir hale getirilmeye çalışıldığını,

Ülkenin tek bir insanın eline terk edildiğini,

Referandumda bir anayasayı değil ülkemizin, bizlerin geleceğini oylayacağımızı,

Özetle, bu değişikliğe evet demek için hiç bir gerekçenin olmadığını göreceksiniz.

16 Nisan referandumunda kullanılacak oy bu nedenle çok önemli. Sizler de ortak geleceğimizi şekillendirecek bu önemli kararda pay sahibi olacaksınız.

Bizler, bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak ortak geleceğimiz için Hayır diyeceğiz.

Sizlerin de referandumda sandığa giderek aydınlık ve mutlu yarınlar adına üzerinize düşen sorumluluğu yerine getireceğinize yürekten inanıyoruz.

Sevgilerimizle.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı





tmmob

HAYIR



HAYIR
daha bitmedi
ÜLKEMİZ,
HALKIMIZ,
MESLEK ALANLARIMIZ
İÇİN
tmmob

tmmob

tmmob

HAYIR
daha bitmedi
CUMHURİYET,
DEMOKRASİ ve
LAİKLIKTEN
VAZ GEÇMEYECEĞİZ
tmmob

HAYIR
daha bitmedi
ÜLKEMİZİ
KARANLIĞA
TESLİM
ETMEYECEĞİZ
tmmob

HAYIR **daha bitmedi**